

CYNGOR SIR YNYS MÔN

ADRODDIAD I:	PWYLLGOR GWAITH
DYDDIAD	15 MEHEFIN 2020
PWNC:	MONITRO'R GYLLIDEB CRT – ALLDRO 2019/20
AELOD PORTFFOLIO:	Y CYNGHORYDD ROBIN WILLIAMS
PENNAETH GWASANAETH:	MARC JONES
AWDUR YR ADRODDIAD:	STEPHEN MOORE
FFÔN:	01248 752634
E-BOST:	StephenMoore@ynysmon.gov.uk
AELODAU LLEOL:	AMHERTHNASOL

A - Argymhellion a Rhesymau

1. Gofynnir i'r Pwyllgor Gwaith nodi'r isod:-
 - (i) Y sefyllfa a nodir mewn perthynas â pherfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) am y flwyddyn ariannol 2019/20.
2. **Cefndir**
 - (i) Ym mis Mawrth 2019, cytunodd y Cyngor ar gyllideb refeniw ar gyfer 2019/20 a oedd yn dangos gwarged a gynlluniwyd o £7.8m.
 - (ii) Y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2019/20 oedd £14.1m, gan gynnwys lwfans ar gyfer gwariant na chafodd ei gwblhau o gyllideb gyfalaf 2018/19.
 - (iii) Roedd cyfuniad o'r gyllideb refeniw a'r gyllideb gyfalaf wedi'i haddasu yn arwain at ddiffyg cyllidebol o £2.1m, sef diffyg a gynlluniwyd ac a fyddai'n cael ei gyllido o gronfa wrth gefn y CRT.
 - (iv) Mae'r CRT wedi ei glustnodi i'w defnyddio ar gyfer dibenion penodol ac ni ellir trosglwyddo arian ohono i'r Gronfa Gyffredinol, ac ni ellir defnyddio arian yn y Gronfa Gyffredinol i gyllido'r CRT.
3. Mae'r adroddiad hwn yn nodi perfformiad ariannol y CRT am y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2019 a 31 Mawrth, 2020.
4. **Trosolwg**
 - (i) Mae'r sefyllfa refeniw ar gyfer 2019/20 yn dangos tanwariant o £1k. Mae'r alldro o ran incwm yn £246k yn uwch na'r gyllideb wreiddiol ac mae'r gwariant £263k yn uwch na'r gyllideb wreiddiol fel yr eglurir isod. Dangosir mwy o fanylion yn Atodiad A.
 - (ii) Mae'r gwariant Cyfalaf £2,305k yn is na'r gyllideb fel yr eglurir isod. Dangosir mwy o fanylion yn Atodiad B.
 - (iii) Mae'r diffyg (gan gyfuno refeniw a chyfalaf) £2,316k yn llai na'r gyllideb (gan gynhyrchu gwarged o £209k).

5. Incwm

- (i)** Roedd yr incwm ar ddiwedd y flwyddyn £264k yn well na'r gyllideb fel y nodir isod.
- (ii)** Yr alldro ar gyfer incwm rhent oedd £18,026k, sef £56k yn uwch na'r gyllideb. Yn anffodus, roedd y rhagolwg ar ddiwedd Ch3 yn anghywir, gan na chyfrifwyd yn gywir am yr wythnos am ddim yn y flwyddyn 53 wythnos hon. Er bod eiddo newydd wedi bod yn arafach na'r disgwyl yn dod i mewn, mae'r gostyngiad yn nifer yr eiddo gwag a'r polisi o ailosod eiddo sydd wedi dod yn wag ar y rhent targed wedi gwneud iawn am hyn.
- (iii)** Roedd incwm o daliadau gwasanaeth, sy'n seiliedig ar y costau gwirioneddol a gafwyd, £82k yn uwch na'r gyllideb o'i gymharu â'r rhagolwg o £75k ar ddiwedd Ch3.
- (iv)** Roedd y ddarpariaeth ar gyfer dyledion drwg yn £118k, sef £156k yn well na'r gyllideb. Gosodwyd y gyllideb ar y sail y byddai mwy o bobl wedi trosglwyddo i'r Credyd Cynhwysol nag sydd wedi digwydd ac, er bod y ddyled wedi cynyddu, nid yw cynddrwg â'r hyn a ragwelwyd pan luniwyd y gyllideb. Digwyddodd y cyfyngiadau symud yn sgil Covid 19 yn rhy hwyr yn y flwyddyn ariannol i gael unrhyw effaith sylweddol.

6. Gwariant nad yw'n ymwneud â Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw

- (i)** Ar ddiwedd y flwyddyn, roedd gwariant ar waith heblaw am waith trwsio a chynnal a chadw £406k yn uwch na'r gyllideb. O'r cyfanswm hwn, roedd tua £269k yn ymwneud â gwariant ar brosiectau mawr nad oedd yn gymwys i gael ei gyfalafu - £71k ar gyfer offer i staff yr Uned Cynnal a Chadw Tai, £81k ar gyfer ymgynghoriaeth TGCh yn ymwneud â'r prosiect gweithio symudol a £117k yn ymwneud ag eitemau fel profion Tystysgrifau Perfformiad Ynni a chael gwared ar asbestos, sef gwariant na ellir ei gyfalafu. O'r gweddill, y prif amrywiadau oedd biliau cyfleustodau a gafwyd (£47k) yn sgil oedi cyn comisiynu eiddo newydd, a hynny oherwyd bod y CRT yn gyfrifol am dalu biliau o'r fath nes bod y tai'n cael eu gosod, ynghyd â £24k am gostau postio a £28k am waith ychwanegol gan y tîm Cyfranogiad Tenantiaid.

7. Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw

- (i)** Bu tanwariant o £17k yn yr Uned Cynnal a Chadw Tai, o'i gymharu â'r rhagolwg ar ddiwedd Ch3 o £40k, sy'n adlewyrchu'r galw am y gwasanaeth. Dyma flwyddyn lawn gyntaf allanoli gwasanaeth storfa'r Uned Cynnal a Chadw Tai ac roedd disgwyl arbedion. Fe gafodd yr arbedion hynny eu cynnwys yn y gyllideb ac, felly, mae'r tanwariant yn ychwanegol at hynny.
- (ii)** Roedd gwariant ar staff cynnal a chadw adeiladau nad ydynt yn rhan o'r Uned Cynnal a Chadw Tai £9k yn uwch na'r gyllideb.
- (iii)** Roedd gorwariant o £83k ar gostau Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw Arall o'i gymharu â'r gyllideb, oherwydd y gwaith ychwanegol a wnaed mewn perthynas â diogelwch tân, systemau mynediad ac ar waith trin carthffosiaeth. Roedd yr alldro ychydig yn uwch na'r gorwariant o £50k a ragwelwyd ar ddiwedd Ch3.

8. Addasiadau Diwedd Blwyddyn

- (i)** Mae'r pennawd hwn yn cynnwys eitemau o wariant (costau cyllido cyfalaf ac ailgodi tâl o'r Gronfa Gyffredinol) sy'n rhan o'r broses gyfrifo ar ddiwedd y flwyddyn.

- (ii) Tanwariant o £220k yw'r alldro. Roedd taliadau cyfalaf, sy'n cynnwys llog sy'n daladwy ar fenthyciadau, £384k yn is na'r gyllideb. Roedd y tâl a ailgodwyd gan y Gwasanaethau Tai £2k yn is na'r gyllideb. Roedd y tâl a ailgodwyd a godwyd gan y Gwasanaethau Canolog £166k yn uwch na'r gyllideb, yn deillio o adolygiad o gostau adeiladau'r Cyngor a ailgodwyd yn ôl i'r CRT. Mae pob tâl a ailgodir ar y CRT yn cael ei adolygu'n flynyddol.

9. Gwariant Cyfalaf

- (i) Roedd y rhaglen gyfalaf wreiddiol, a gymeradwywyd gan y Cyngor ym mis Mawrth 2019, yn werth cyfanswm o £14,017k a oedd am gael ei gyllido o'r Lwfans Gwaith Trwsio Mawr (£2,660k), grantiau cyfalaf eraill (£1,532k) a chyfraniad o gronfa wrth gefn y CRT (£9,825k). Mae hyn yn cynnwys gwariant a ddygwyd ymlaen o raglen gyfalaf 2018/19. Gwnaed mân newid i'r gyllideb, sef cynnydd o £100k yng nghost gwaith adfer, fydd yn cael ei gyllido o gronfa wrth gefn y CRT. Mae'r alldro o £11,812k yn £2,305k yn is na'r gyllideb, o'i gymharu â'r ffigwr o £3,117k yn is na'r gyllideb a ragwelwyd ar ddiwedd Ch3.
- (ii) Y newid sylweddol o'r chwarter diwethaf yw bod y prosiectau ar gyfer datblygu tai Cyngor newydd wedi symud ymlaen yn well na'r disgwyl, gan arwain at wariant £772k yn is na'r gyllideb yn hytrach na'r diffyg a ragwelwyd o £1,871k. Yn ôl y disgwyl, roedd y contractau cynnal a chadw, a osodwyd yn ddiweddarach yn y flwyddyn ariannol, £1,600k yn is na'r gyllideb ar gyfer eleni, gyda'r gwaith wedi'i ohirio i 2020/21. Roedd gorwariant ar y gwaith dan raglen SATC oherwydd gwneud gwaith a ohirwyd gynt ar gais y tenantiaid. Mae'r gwaith hwn yn digwydd yn gyffredinol wrth i eiddo ddod yn wag ac, felly, mae'n anodd ei ragweld.
- (iii) Mae'r tanwariant ar wariant cyfalaf yn golygu bod y swm a gyllidir o'r cyfrif refeniw y CRT yn lleihau yn yr un modd. Yna, mae'r balans ar gael i gyllido'r prosiectau sydd wedi'u gohirio i'r flwyddyn nesaf.

10. Balans y CRT

Roedd balans agoriadol cronfa wrth gefn y CRT yn £8,387k. Roedd y gyllideb ddiwygiedig yn caniatáu defnyddio £2,107k o'r balans hwn. Fodd bynnag, yr alldro yw gwarged o £210k, gan adael balans terfynol o £8,597k yn y CRT. Mae'r balans hwn wedi'i gyfyngu i'w ddefnyddio i gyllido gwariant CRT yn y dyfodol yn unig.

B – Pa opsiynau eraill wnaethoch chi eu hystyried a beth oedd eich rhesymau dros eu gwrthod ac/neu ddewis yr opsiwn hwn?

Amherthnasol

C – Am ba reswm y mae hwn yn benderfyniad i'r Pwyllgor Gwaith?

Mae'r mater wedi ei ddirprwyo i'r Pwyllgor Gwaith.

CH – A yw'r penderfyniad hwn yn gyson â'r polisi a gymeradwywyd gan y Cyngor llawn?

Ydi

D – A yw'r penderfyniad hwn o fewn y gyllideb a gymeradwywyd gan y Cyngor?

Ydi

DD – Gyda phwy wnaethoch chi ymgynghori?		Beth oedd eu sylwadau?
1	Prif Weithredwr / Uwch Dim Arweinyddiaeth (UDA) (mandadol)	
2	Cyllid / Adran 151 (mandadol)	Amherthnasol – adroddiad y Swyddog Adran 151 yw hwn.
3	Cyfreithiol / Swyddog Monitro (mandadol)	Ymgynghorir â'r swyddog fel rhan o'r UDA.
4	Adnoddau Dynol (AD)	
5	Eiddo	
6	Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu (TGCh)	
7	Caffael	
8	Sgriwtini	
9	Aelodau Lleol	
10	Unrhyw gyrff allanol eraill	
E – Risgiau ac unrhyw gamau lliniaru (os yn berthnasol)		
1	Economaidd	
2	Gwrthdodi	
3	Trosedd ac Anhrefn	
4	Amgylcheddol	
5	Cydraddoldebau	
6	Cytundebau Canlyniad	
7	Arall	
F - Atodiadau:		
<p>Atodiad A – gwariant a rhagolygon refeniw hyd at ddiwedd Ch3. Atodiad B - gwariant a rhagolygon cyfalaf hyd at ddiwedd Ch3.</p>		
FF - Papurau Cefndir (cysylltwch os gwelwch yn dda gydag awdur yr Adroddiad am unrhyw wybodaeth bellach):		
<ul style="list-style-type: none"> • Cyllideb CRT 2019/20 (fel y cymeradwywyd gan y Pwyllgor hwn ym Mawrth 2019). • Cynllun Busnes 30 Blynedd y CRT – 2019-49 (fel y cymeradwywyd gan y pwyllgor hwn ym Mawrth 2019). 		

ALLDRO Y CYFRIF REFENIW TAI AM 2019/20

	Cyllideb Flynyddol 2019/20	Alldro	Amrywiad	Alldro a ragwelwyd yn Ch3	Newid o ragolwg Ch3
	£	£	£		
CYLLIDEB REFENIW					
Incwm					
Anheddau	(17,970,000)	(18,025,653)	(55,653)	(17,749,000)	(276,653)
Garejis	(219,000)	(219,052)	(52)	(219,000)	(52)
Taliadau Gwasanaeth	(133,000)	(214,731)	(81,731)	(208,000)	(6,731)
Arall	(221,000)	(191,815)	29,185	(221,000)	29,185
Darpariaeth Dyledion Drwg	274,000	118,346	(155,654)	274,000	(155,654)
CYFANSWM INCWM	(18,269,000)	(18,532,905)	(263,905)	(18,123,000)	(409,905)
Gwariant heblaw ar waith trwsio a chynnal a chadw					
Cyfranogiad Tenantiaid	117,930	145,529	27,599	132,930	12,599
Gweinyddu Rhenti	381,940	413,048	31,108	381,940	31,108
Rheoli Stadau	229,890	208,716	(21,174)	229,890	(21,174)
Gwariant Refeniw Arall	693,090	1,061,353	368,263	743,090	318,263
CYFANSWM	1,422,850	1,828,646	405,796	1,487,850	340,796
Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw					
Uned Cynnal a Chadw Tai	3,252,750	3,236,025	(16,725)	3,212,750	23,275
Staff Cynnal Adeiladau (dim UCCT)	834,220	843,568	9,348	834,220	9,348
Gwaith Trwsio a Chynnal a Chadw Arall	461,110	544,917	83,807	511,110	33,807
CYFANSWM	4,548,080	4,624,510	76,430	4,558,080	66,430
Addasiadau Diwedd Blwyddyn					
Taliadau Cyllido Cyfalaf	3,015,080	2,631,318	(383,762)	3,015,080	(383,762)
Ailgodi tâl o'r Gwasanaethau Tai	771,630	769,535	(2,095)	771,630	(2,095)
Ailgodi tâl o'r Gwasanaethau Canolog	693,360	859,567	166,207	693,360	166,207
CYFANSWM	4,480,070	4,260,420	(219,650)	4,480,070	(219,650)
CYFANSWM GWARIANT REFENIW	10,451,000	10,713,576	262,576	10,526,000	187,576
CYFANSWM REFENIW (GWARGED) / DIFFYG	(7,818,000)	(7,819,329)	(1,329)	(7,597,000)	(222,329)

CYFRIF GWARIANT CYFALAF					
Gwariant 2019/20	14,117,000	11,812,025	(2,304,975)	11,000,000	812,025
Lwfans Gwaith Trwsio Mawr	(2,660,000)	(2,660,000)	0	(2,660,000)	0
Grantiau eraill	(1,532,000)	(1,542,564)	(10,564)	(1,532,000)	(10,564)
CYFANSWM CYFALAF (GWARGED) / DIFFYG	9,925,000	7,609,461	(2,315,539)	6,808,000	801,461
(CYNNYDD) / GOSTYNGIAD NET YNG NGHRONFA WRTH GEFN Y CRT	2,107,000	(209,868)	(2,316,868)	(789,000)	579,132
Balans agoriadol y CRT	(8,387,000)	(8,387,000)		(8,387,000)	0
(Cynnydd / Gostyngiad Net yng Nghronfa Wrth Gefn y CRT	2,107,000	(209,868)	(2,316,868)	(789,000)	579,132
Balans cau'r CRT	(6,280,000)	(8,596,868)	(2,316,868)	(9,176,000)	579,132

ATODIAD B

Gwasanaeth	Cyllideb Flynyddol	Alldro	Amrywiad	Alldro a ragwelwyd yn Ch3	Newid o ragolwg Ch3
	(£)	(£)	(£)	(£)	(£)
<u>CRT Tai</u>					
Contract Gwres Canolog	400,000	353,698	(46,302)	400,000	(46,302)
Contractau Gwaith Cynnal a Chadw Cynllunedig	4,850,000	3,879,990	(970,010)	3,250,000	629,990
Gwella Perfformiad Ynni	400,000	9,433	(390,567)	150,000	(140,567)
Gwaith Amgylcheddol	450,000	140,386	(309,614)	250,000	(109,614)
Caffael Eiddo Cyfredol / Datblygu Eiddo Newydd	6,371,000	5,598,765	(772,235)	4,500,000	1,098,765
Ailfodelu Stoc Gyfredol	16,000	65,047	49,047	70,000	(4,953)
Addasiadau Sector Cyhoeddus	350,000	421,145	71,145	350,000	71,145
Risg Tân	200,000	22,399	(177,601)	200,000	(177,601)
Safonau Ansawdd Tai Cymru (SATC)	750,000	974,504	224,504	1,200,000	(225,496)
Gwaith Adfer	330,000	346,658	16,658	330,000	16,658
Offer i staff yr Uned Cynnal a Chadw Tai	0	0	0	100,000	(100,000)
Modiwl Gweithio Symudol	0	0	0	200,000	(200,000)
Cyfansymiau ar gyfer y CRT Tai	14,117,000	11,812,025	(2,304,975)	11,000,000	812,025